

1996 - 2021

25 rokov

**od obnovenia ružžarskej
tradície v Dolnej Krupej**

DOLNÁ KRUPÁ

dedina hudby a ruží

- ✓ **Ked' v roku 1910 sprístupnila Mária Henrieta Choteková v Dolnej Krupej svoje veľkolepé rozárium, prinieslo jej uznanie a slávu medzi milovníkmi a pestovateľmi ruží v celej Európe.**
- ✓ **Grófkino rozárium neprežilo svoju zakladateľku a po druhej svetovej vojne sa pamiatka na jej ružovú záhradu takmer celkom vytratila.**
- ✓ **Ruže v Dolnej Krupej nikdy nechýbali, no skutočný záujem o obnovenie ružiarstva podnietili až aktivity priateľov ruží z Nemecka. Tí od 2. polovice 90. rokov venovali obci stovky sadeníc ruží.**
- ✓ **Z Dolnej Krupej sa v priebehu štvrt'storočia stala DEDINA RUŽÍ od roku 2008 s každoročnou výstavou ruží a v roku 2020, presne po 110 rokoch, tu bolo sprístupnené rozárium nesúce meno Márie Henriety Chotekovej, jedno z mála na Slovensku.**

Od prvých záhonov

... k ružovej záhrade

Ruže venované Dolnej Krupej – rodisku ružovej grófky boli najskôr vysadené pred obecným úradom.

V roku 2019 našli záhony ruží svoje miesto neďaleko pôvodnej ružovej záhrady na bývalých grófskych pozemkoch.

Priatelia ruží z Nemecka na prvej návšteve v Dolnej Krupej

17. máj 1996 - stretnutie zástupcov slovenských a nemeckých ružiarskych spolkov v kaštieli. Pri Pamätníku Beethovena boli symbolicky vysadené prvé tri ruže.

Johannes Kalbus (vľavo) – iniciátor myšlienky obnovenia ružiarsrva v Dolnej Krupej, spisovateľka Anny Jacob a vtedajší kronikár obce Augustín Bohunický pri mauzóleu.

Myšlienka bola zhmotnená do nových ružových záhonov pred obecným úradom

12. november 1996
výsadba prvej zásielky
ruží pred budovou
obecného úradu.
Vtedajší starosta obce
Dušan Bohunický
s Jiřím Velebom.

13. novembra 1997
boli vysadené ďalšie ruže
do záhonov pred obecným
úradom.

Vznikol Medzinárodný Rosaclub Márie Henriety Chotekovej

Spoločná fotografia priateľov ruží z Nemecka, členov Medzinárodného Rosaclubu nesúceho meno grófky Chotekovej.

4. október 1997
odhalenie pamätnej
tabule na budove
kláštora, v ktorom
13. februára 1946
zomrela Mária
Henrieta Choteková.

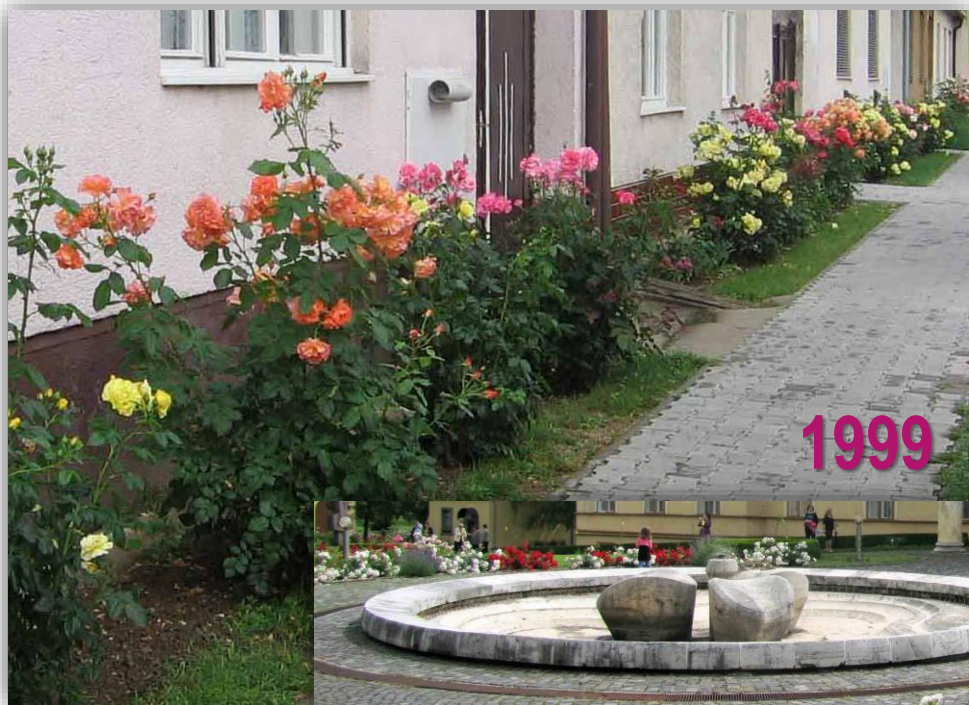

V tejto budove zomrela grófka
MÁRIA HENRIETA CHOTEKOVÁ
(1863 - 1946)

veľká humanistka a slávna
pestovateľka ruží,
zakladateľka rozária v D. Krupej
• venoval Rosaclub október 1997 •

Výsadba ruží pokračovala v predzáhradkách a v areáli kaštieľa

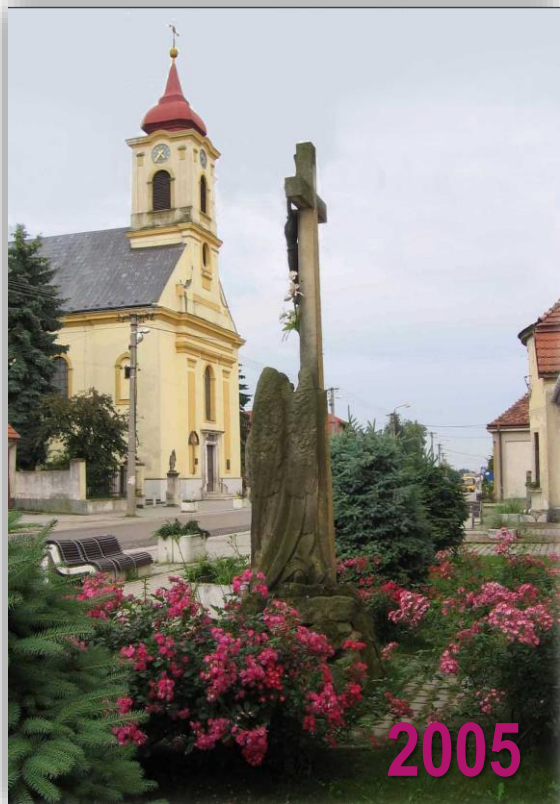

V rokoch 1998-1999
pribudli ruže pred kaš-
tieľom a pred rodinnými
domami na hlavnej ceste.
O Dolnej Krupej sa
začalo hovoriť ako
o dedine ruží.

Ružiarstvo sme úspešne prieniesli aj do nového storočia

Napriek istému utlmeniu aktivít ROSACLUBU po počiatocnej fáze spolupráce, v 21. storočí ružiarstvo v Dolnej Krupej ďalej napredovalo.

I keď intenzita nových výsadiieb bola oveľa menšia, výsadby z rokov 1996-1999 prinášali výsledky a každým rokom sa ukazovali v čoraz väčšej kráse.

Prvé výstavy ruží v Dolnej Krupej

23. až 25 júna 2000 sa v kaštieli konali ZÁMOCKÉ DNI RUŽÍ s prvou výstavou ruží. Bol položený základ novej tradície, ktorá v Dolnej Krupej trvá dodnes.

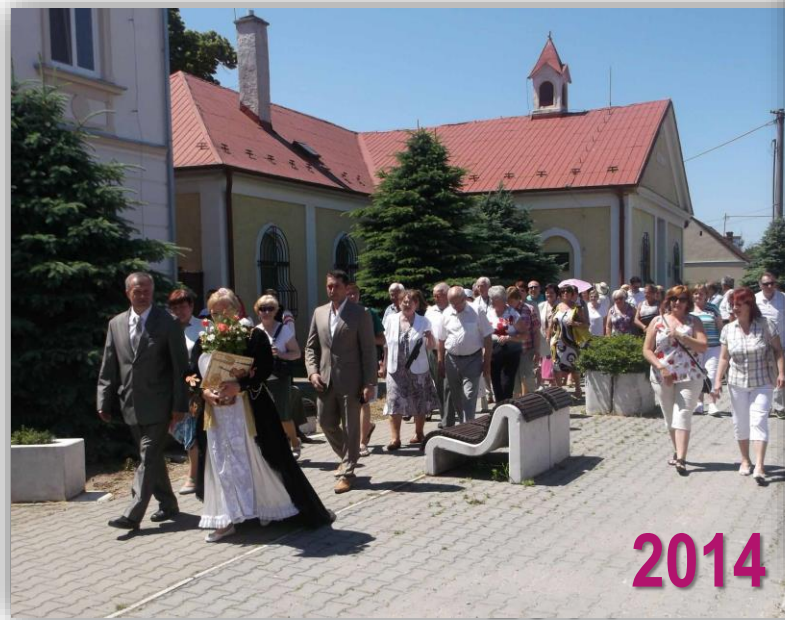

Interiéry kaštieľa, v ktorom sa narodila Mária Henrieta Choteková – ružová grófka sa stali ideálnym miestom na vystavovanie ruží.

Podujatia venované ružiam patria k najvýznamnejším kultúrno-spoločenským udalostiam v obci

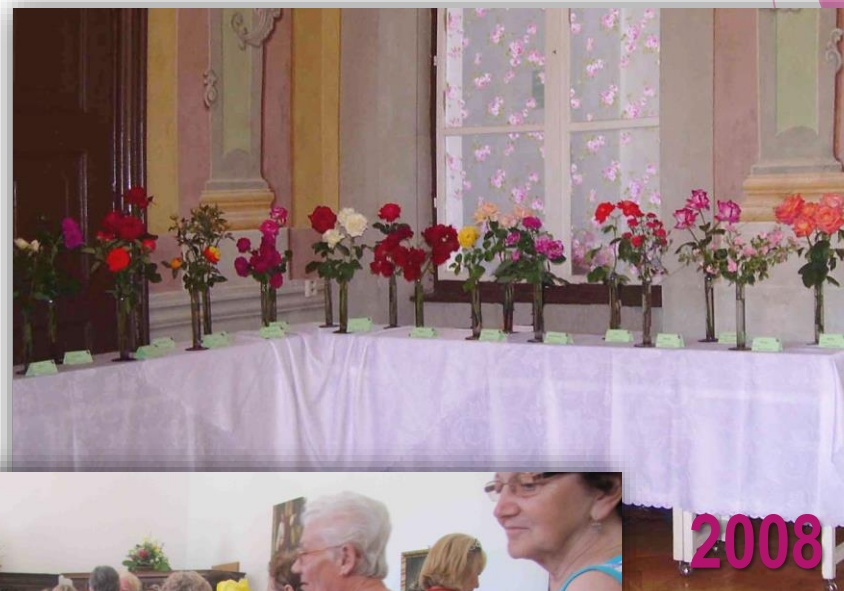
Od roku 2006, kedy sa konali **Dni hudby a ruží**, býva podujatie spojené so sprievodom k pamätnej tabuli venovanej grófke Chotekovej a do rodinného mauzólea, kde je pochovaná.

Slávnosti ruží v kaštieli - nová kapitola ružiarstva

V roku 2008 sa konal v kaštieli 1. ročník **Slávnosti ruží**, ktoré si zakrátko získali veľkú obľubu medzi milovníkmi ruží i ďalšími návštevníkmi obce.

Sút'až o Ružu roka sa stala populárnou súčasťou podujatia

Od roku 2011 môžu návštevníci slávností svojimi hlasmi rozhodnúť o víťaznej spomedzi vystavených ruží. Vyhlasujú sa ruže na 1., 2. a 3. mieste.

Je potešiteľné, že niekoľkokrát sa na 1. mieste umiestnili ruže, ktoré vystavili vystavovatelia z Dolnej Krupej.

Svetová premiéra novej ruže pomenovanej na počesť ružovej grófkky v roku 2013

Niektoré roky v 25-ročnej histórii boli výnimočné. K takýmto sa zaradil aj rok 2013, kedy bola v Dolnej Krupej slávnostne uvedená ruža 'Rosengräfín Marie Henriette' (Ružová grófkka Mária Henrieta).

Vzácné predmety spojené s grófkou uchovávané v rodine Kordes sa po mnohých desaťročiach vrátili do rodnej obce.

Nová éra ružovej záhrady v Dolnej Krupej sa začala po 110 rokoch

Za výnimočný právom považujeme aj **rok 2019**, kedy na jar 3. a 4. apríla bolo vysadených vyše 1000 ruží. Výsadba bola výsledkom aktivít spoločnosti APIMED sídliacej v Dolnej Krupej, ktorej majitelia sa rozhodli veľkú časť nového areálu Medolandia vyčleniť pre ružovú záhradu.

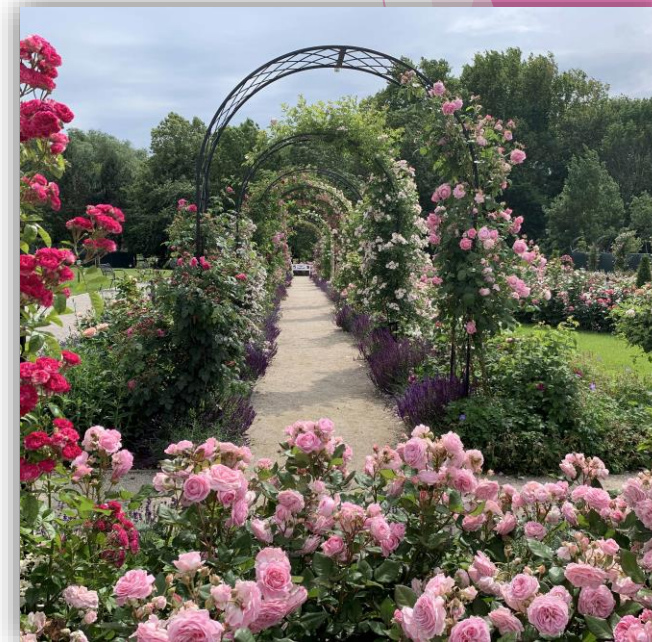
Slávnostné otvorenie Rozária Márie Henriety Chotekovej

Manželia Kudláčoví – majitelia spol. Apimed stojacej za založením rozária prestrihávajú stuhu počas slávnostného otvorenia novej ružovej záhrady v Dolnej Krupej.

6. júna 2020 bolo nové rozárium slávnostne otvorené. Dostalo do vienka názov s menom ženy, ktorá pred 110 rokmi neďaleko od terajšieho miesta sprístupnila svoju veľkolepú ružovú záhradu.

Rozárium Márie Henriety Chotekovej chce nadviazať na jej ružiarske dielo.

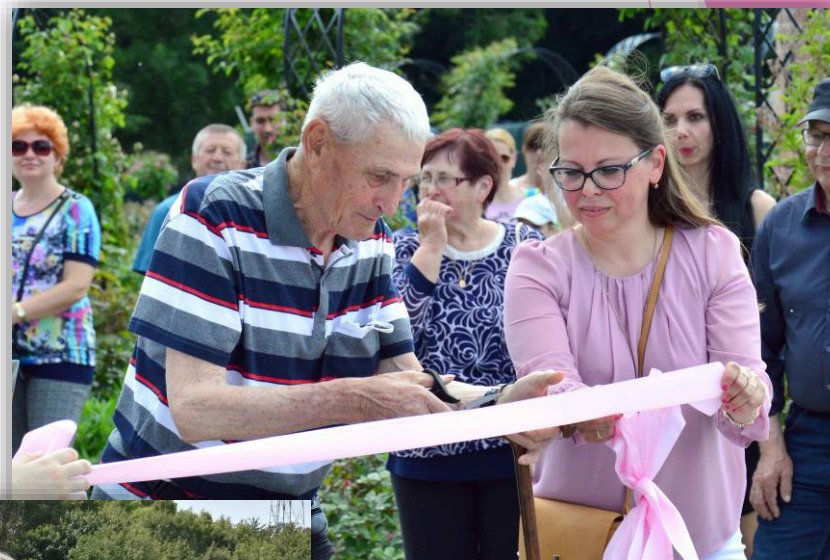

Vzácné návštevy v novej ružovej záhrade

Počas prvej sezóny poctila Rozárium M. H. Chotekovej svojou návštevou aj **prezidentka SR** Zuzana Čaputová.

V rozáriu privítali aj najväčšieho šľachtiteľa ruží na Slovensku Szilvesztera Györyho a manželov Johannes Kalbusa a Janu Maliňákovú, ktorí stáli pri obnove ružiarstva v D. Krupej a zabezpečovali ruže do novej záhrady.

Vysadenie ruže 'Kalbus Rose'

**Manželia
Peter a Mária
Kudláčovi
so správcom ro-
zária po vysadení
ruže 5. júna 2021**

V rámci otvorenia 2. sezóny pribudla v rozáriu ruža 'Kalbus Rose' nesúca meno Johanna Kalbusa, ktorý navrhol výsadby v novom rozáriu a dodal aj samotné ruže.

Johannes Kalbus s manželkou na návšteve rozária v jubilejnom roku 25. výročia obnovenia ružiarkej tradície v Dolnej Krupej počas rozhovoru pre RTVS 26. júna 2021.

Ďakujeme za pozornosť

ROZÁRIUM
M. H. Chotekovej
MEDOLANDIA

Text: Stanislav Petráš
Fotografie: Stanislav Petráš, Johannes Kalbus, Jana Maliňáková